

STORTINGET

Innst. 54 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 233 LS (2020–2021)

Innstilling fra finanskomiteen om Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 214/2018 av 26. oktober 2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/97 og direktiv (EU) 2018/411

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Forslag til ny lov om forsikringsformidling og lovendringer i finansforetaksloven vil gjennomføre EØS-regler som svarer til deler av EUs forsikringsdistribusjonsdirektiv. I tillegg foreslår Justis- og beredskapsdepartementet i en egen proposisjon endringer i forsikringsavtaleloven for å gjennomføre gjenværende bestemmelser i direktivet. Delingen innebærer at bestemmelser som gjennomfører forsikringsdistribusjonsdirektivet, etter disse forslagene vil finnes i henholdsvis finansforetaksloven, ny forsikringsformidlingslov og forsikringsavtaleloven med tilhørende forskrifter.

Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/97 om forsikringsdistribusjon (Insurance Distribution Directive, «IDD») ble vedtatt 20. januar 2016 og erstatter forsikringsformidlingsdirektivet (direktiv 2002/92/EF). Fristen for EUs medlemsstater til å sette i kraft nasjonalt regelverk som gjennomfører forsikringsdistribusjonsdirektivet, var opprinnelig 23. februar 2018. Direktiv 2018/411 endrer fristen for medlemsstatene til å gjennomføre forsikringsdistribusjonsdirektivet fra 23. februar 2018 til 1. juli 2018, med ikrafttredelse senest 1. oktober 2018.

Samtidig ble opphevelsen av forsikringsformidlingsdirektivet (direktiv 2002/92/EF) utsatt fra 23. februar 2018 til 1. oktober 2018.

EØS-komiteen vedtok 26. oktober 2018 ved beslutning nr. 214/2018 å endre EØS-avtalens vedlegg IX (finansielle tjenester), slik at forsikringsdistribusjonsdirektivet ble tatt inn i EØS-avtalen. EØS-komiteens beslutning omfatter også direktiv 2018/411, som endrer gjennomføringsfristen for forsikringsdistribusjonsdirektivet. Gjennomføringen av forsikringsdistribusjonsdirektivet i norsk rett forutsetter lovendringer. Det ble fra norsk side tatt forbehold om samtykke fra Stortinget, jf. Grunnloven § 26 annet ledd.

Det bes på denne bakgrunn om samtykke fra Stortinget til godkjenning av EØS-komiteens beslutning. EØS-komiteens beslutning og direktivene som beslutningen omfatter, følger vedlagt i offisiell norsk oversettelse.

1.2 EØS-komiteens beslutning

1.2.1 VURDERING

EØS-komiteens beslutning nr. 214/2018 av 26. oktober 2018 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester) gjelder innlemmelse av direktiv (EU) 2016/97 om forsikringsdistribusjon og direktiv (EU) 2018/411 om endring av forsikringsdistribusjonsdirektivet med hensyn til anvendelsesdatoen for medlemsstatenes innarbeidingstiltak. Rettsaktene er nærmere omtalt i avsnitt 2.1. Økonomiske og administrative konsekvenser ved gjennomføringen av forsikringsdistribusjonsdirektivet er omtalt i avsnitt 13.

Gjennomføring av EØS-komiteens beslutning i norsk rett vil kreve lovendring. Det er dermed nødvendig med Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-

komiteens beslutning nr. 214/2018 i medhold av Grunnloven § 26 annet ledd.

EØS-komiteen vedtok 26. oktober (beslutning nr. 214/2018) å innlemme forsikringsdistribusjonsdirektivet og endringsdirektiv 2018/411 i EØS-avtalen, og Norge deltok i beslutningen med forbehold om Stortingets samtykke.

EØS-komiteebeslutningen følger som trykt vedlegg til proposisjonen i offisiell norsk oversettelse. Tilsvarende gjelder offisielle norske oversettelser av rettsaktene som er omfattet av EØS-komiteebeslutningen.

Det bes på denne bakgrunn om Stortingets samtykke til innlemmelse av forsikringsdistribusjonsdirektivet og tilhørende endringsdirektiv i samsvar med vedlagte beslutning i EØS-komiteen.

1.2.2 OMTALE AV EØS-KOMITEENS BESLUTNING

EØS-komiteebeslutning nr. 214/2018 av 26. oktober 2018 inneholder en fortale og fire artikler med tekniske EØS-tilpasninger og bestemmelser om gyldigheten av den norske språkversjonen og ikrafttredelse av beslutningen.

Fortalen angir rettsaktene som blir innlemmet i EØS-avtalen. De to rettsaktene er som nevnt forsikringsdistribusjonsdirektivet og direktiv 2018/411. Sistnevnte gjør endringer i forsikringsdistribusjonsdirektivet med hensyn til anvendelsesdatoen for medlemsstatenes innarbeidingstiltak. I tillegg oppheves forsikringsformidlingsdirektivet som følge av at forsikringsdistribusjonsdirektivet innlemmes i EØS-avtalen.

Artikkel 1 angir for det første hvilke endringer som gjøres i EØS-avtalens vedlegg IX. Teksten i nr. 13b (Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/92/EF) oppheves, og etter nr. 13d tilføyes en henvisning til direktiv 2016/97, som endret ved direktiv 2018/411.

Artikkel 1 inneholder også EØS-tilpasninger til direktivet. Disse er nærmere omtalt i avsnitt 1.2.3 nedenfor.

Artikkel 2 fastsetter at teksten til direktivene med angitte endringer på islandsk og norsk, som vil bli kunngjort i EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende, skal gis gyldighet.

Artikkel 3 regulerer når EØS-komiteebeslutningen skal tre i kraft. Her følger at beslutningen trer i kraft 27. oktober 2018, forutsatt at alle meddelelser etter EØS-avtalen artikkel 103 er inngitt. I tråd med hovedregelen i EØS-avtalen artikkel 103 trer EØS-komiteebeslutningen i kraft den første dagen i den andre måneden etter at siste meddelelse om at samtykke er innhentet, er mottatt.

Artikkel 4 fastsetter at beslutningen skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende.

1.2.3 SÆRLIG OM TILPASNINGSTEKST

Tilpasningene til forsikringsdistribusjonsdirektivet er tatt inn i EØS-komiteebeslutningen artikkel 1 nr. 2 og kommer i tillegg til de generelle tilpasningene som følger av EØS-avtalens protokoll 1.

I EØS-komiteebeslutningen artikkel 1 nr. 2 bokstav a og b er det inntatt tilpasningstekster for å presisere at henvisninger til medlemsstater og vedkommende myndighet i EØS-sammenheng skal forstås å omfatte EØS/EFTA-statene og vedkommende myndigheter i EØS/EFTA-statene, og at henvisninger til andre rettsakter i direktivet skal anses relevante i den utstrekning og i den form disse er innlemmet i EØS-avtalen.

Videre er det i artikkel 1 nr. 2 bokstav c inntatt en tilpasningstekst som tilpasser bestemmelser i forsikringsdistribusjonsdirektivet som viser til den europeiske tilsynsmyndigheten for forsikring og pensjon EIOPAs meklingsmyndighet etter artikkel 19 i forordning (EU) 1094/2010. I tilpasningsteksten er det presisert at henvisningene for EØS/EFTA-statenes vedkommende skal forstås som henvisninger til EFTAs overvåkingsmyndighet. Det vises til nærmere omtale i Prop. 100 S (2015–2016) om deltakelse i EØS-komiteebeslutninger om rettsaktene som etablerer EUs finanstillsynssystem m.m., avsnitt 3.3.2.12.

I artikkel 1 nr. 2 bokstav d er det inntatt en tilpasningstekst som tilføyer EFTAs overvåkingsorgan til artikkel 5 nr. 3 og artikkel 8 nr. 5, slik at også EFTAs overvåkingsorgan mottar informasjon om eventuelle tiltak som er foretatt i medhold av disse artiklene. Artikkel 5 og artikkel 8 i forsikringsdistribusjonsdirektivet gjelder vertsstatens oppfølging av foretak som driver grensekryssende virksomhet og filialetablering, se også omtale i avsnitt 9.4.2. i proposisjonen.

1.2.4 KONKLUSJON OG TILRÅDING

Direktivene er EØS-relevante, og Finansdepartementet anbefaler at Stortinget samtykker i innlemmelse av direktivene med tilpasningstekst i EØS-avtalen.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Frode Jacobsen, lederen Eigil Knutsen, May Britt Lagesen, Tellef Inge Mørland og Mona Nilsen, fra Høyre, Tina Bru, Mahmoud Farahmand, Heidi Nordby Lunde og Helge Orten, fra Senterpartiet, Kjerstin Wøyen Funderud, Sigbjørn Gjelsvik og Geir Pollestad, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi og Roy Steffensen, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski,

fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, fra Venstre, Sveinung Rotevatn, fra Miljøpartiet De Grønne, Kristoffer Robin Haug, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingvold Ropstad, viser til at samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 214/2018 av 26. oktober 2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/97 og direktiv (EU) 2018/411 behandles i denne innstillingen. Lov om forsikringsformidling (forsikringsformidlingsloven) behandles i Innst. 53 L (2021–2022).

Komiteen viser til at Prop. 233 LS (2020–2021) ble fremmet av regjeringen Solberg etter godkjenning i statsråd 3. september 2021. Regjeringen Støre har ikke fremmet endringer i form av tilleggsproposisjon til saken.

Komiteen viser videre til at saken gjelder samtykke til godkjenning av innlemmelse i EØS-avtalen av EUs forsikringsdistribusjonsdirektiv, og at slik innlemmelse forutsetter vedtak om en ny lov om forsikringsformidling og lovendringer i finansforetaksloven (jf. Innst. 53 L (2020–2021)) samt endringer i forsikringsavtaleloven, jf. Prop. 234 L (2020–2021) Endringer i forsikringsavtaleloven mv. (forsikringsdistribusjon mv.), som er til behandling i Stortingets justiskomite, med avgivelsesfrist 1. februar 2022.

Det vises til at forsikringsformidling ikke dekker salg av egne forsikringsprodukter, men kun den virksomheten som drives av forsikringsmeglingsforetak som bindeledd til kunder og forsikringsagentforetak på vegne av forsikringsforetaket. Ny forsikringsformid-

lingslov regulerer vilkårene for å kunne drive forsikringsformidling, herunder krav til faglige kvalifikasjoner og hederligandel. EØS-komiteens vedtak om innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen vil kreve nødvendige lovendringer samt Stortingets samtykke i henhold til Grunnloven § 26 annet ledd.

3. Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Komiteen har forelagt utkast til innstilling for utenriks- og forsvarskomiteen, som i brev av 6. desember 2021 har opplyst at den slutter seg til finanskomiteens utkast til innstilling uten øvrige merknader.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 214/2018 av 26. oktober 2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/97 og direktiv (EU) 2018/411.

Oslo, i finanskomiteen, den 7. desember 2021

Eigil Knutsen

leder

Lise Christoffersen

ordfører

